

2. bud

Du må ikke misbruge Herren din Guds navn!

Det vil sige: Vi skal frygte og elske Gud, så vi ikke bander, sværger, øver trolddom, lyver eller bedrager ved hans navn, men i al nød påkalder det, beder, lover og takker.

Salme 5,12: *Alle, der søger tilflugt hos dig, skal glæde sig, de skal juble til evig tid. Du beskytter dem, og de, der elsker dit navn, skal fryde sig over dig.*

1. HERREN vor GUDS NAVN

Ligesom det første bud underviser hjertet og lærer troen, således fører det andet bud os ud af os selv og retter mund og tunge mod Gud (Store Katekismus s. 50-51). *“Det, som kommer ud af munden, udgår fra hjertet” (Matt 15,18a).*

Guds hellige navn **Herren** nævnes første gang i 1 Mosebog 2, hvor Gud går i enkeltheder og fortæller om skabelsen af mand og kvinde. *Da formede Gud Herren mennesket af jord og blæste livsånde i hans næsebor, så mennesket blev et levende væsen (1 Mos 2,7).* Mennesket er skabt til at kende Herren og vandre med ham. Mennesket er skabt med et glad hjerte og med læber, som udtrykker hjertets jubel.

Syndefaldet, som er den store glædes-dræber, følges op af Evangeliets løfte om, at Frelseren vil blive født. *“Jeg sætter fjendskab mellem dig og kvinden, mellem dit afkom og hendes: Hendes afkom skal knuse dit hoved, og du skal bide hendes afkom i hælen” (1 Mos 3,15).* Synden skaber ravage og forvirring.

Men blot 12 kapitler senere i 1 Mosebog har man på Abrahams tid glemt Guds navn (ca. 2.000 f. Kristi fødsel). Herren åbenbarede sig for Abraham og befriede ham fra afgudsdyrkelsen (1 Mos 12,1 og Jos 24,2). Herren lovede Abraham: *“Alle jordens folk skal velsigne sig i dit afkom” (1 Mos 22,18).*

Fem hundrede år senere åbenbarede Herren sig for Moses i den brændende tornebusk: *Dér viste Herrens engel sig for ham i en flammende ild fra en tornebusk. (2 Mos 3,2).* Moses fik march-ordre om at føre Guds folk ud af fangenskab i Egypten. Men Moses sagde til Gud: *«Når jeg kommer til israelitterne og siger til dem, at deres fædres Gud har sendt mig til dem, og de spørger mig, hvad hans navn er, hvad skal jeg så sige til dem?» Gud svarede Moses: «Jeg er den, jeg er!» (2 Mos 3,13-14).*

Navnet “Herren” (på hebraisk JHVH) binder Skabelse og Frelse sammen. Her er Guds store skabergerning og hans løfter om at komme som vores frelser knyttet sammen. Navnet “Herren” bruges om Gud gennem hele gamle testamente. Og navnets betydning for os læser vi om hos profeterne, hvor der står: *Og enhver, som påkalder*

Herrens navn, skal frelses (Joel 3,5).

Frelses-historien når sit højdepunkt, når Herren lader sig føde. Evangelierne fortæller os indgående om, hvem Herren er: Han er Jesus! *“Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Kristus, Herren (Luk 2,11).*

I Nye Testamente skriver apostlen Paulus med henvisning til profeterne og opfyldelsen i Jesus: *“Enhver, som påkalder Herrens navn, skal frelses!” (Rom 10,13).* Han forklarer, at Herrens navn er Jesus-navnet: *“For hvis du med din mund bekender, at Jesus er Herre, og i dit hjerte tror, at Gud har oprejst ham fra de døde, skal du frelses. For med hjertet tror man til retfærdighed, med munden bekender man til frelse, for Skriften siger: “Ingen, som tror på ham, skal blive til skamme.” Der er ingen forskel på jøder og grækere; alle har den samme Herre, rig nok for alle, som påkalder ham (Rom 10,9-12).*

Og vi døbes til at være hans disciple i *“Faderens og Sønnens og Helligåndens navn” (Matt 28,19).* Og Jesus har selv sagt til os, at vi må bede til Gud i hans navn: *“og hvad I end beder om i mit navn, det vil jeg gøre, for at Faderen må blive herliggjort i Sønnen. Beder I mig om noget i mit navn, vil jeg gøre det” (Joh 14,13-14).*

Til samtale

- Læs Matt 15,18a og tal om, hvordan hjertets tanker kan høres i det, der kommer på vore læber – både på godt og ondt.
- Tal om sætningen: “Mennesket er skabt til at kende Herren og vandre med ham. Mennesket er skabt med et glad hjerte og med læber, som udtrykker hjertets jubel.” – Hvorfor forsvinder glæden, når vi glemmer Herren? Hvorfor kommer glæden tilbage, når vi lærer ham at kende?
- Hvad vil det sige at “påkalde Herrens navn”? Hvorfor gør vi det mest i nøden?

2. MISBRUG OG MANGLENDE BRUG

Men alt for ofte svigter mine læber. Jeg gik med vrangforestillinger, og vrede og selvished fyldte mit hjerte. Derfor sagde min mund onde og forkerte ord, ja, jeg brugte Guds navn som bekræftelse på min vrede. Her bliver det tydeligt, hvad Jesus siger i Matthæus 15,18-20: *“Men det, som kommer ud af munden, udgår fra hjertet, og det gør et menneske urent. Thi fra hjertet udgår onde tanker, mord, ægteskabsbrud, utugt, tyveri, falsk vidnesbyrd og bespottelser. Det er det, som gør et menneske urent.”*

Og når jeg undlader at sige noget eller skjuler min vrede med milde ord, bedrager jeg både mig selv og andre.

Måske jeg også er bange for at blive gjort til grin, hvis andre opdager, at jeg tror på Jesus, og derfor gør jeg måske som Peter, da han sagde: *“Jeg kender ikke den mand!” (Matt 26,72 og 74).*

Jeg er jo kristen. Jeg bærer Kristus’ navn. Og alligevel sviner jeg hans navn til – og

nogle gange helt åbenlyst. Jeg har min frihed til at bekende, at Jesus er min frelser, men i stedet skjuler min tro, som om noget frygteligt ventede mig, hvis jeg bekendte mig til Kristus.

Og jeg tænker på, hvor koldt mit hjerte kan være, så jeg ikke kalder på Gud i bøn. Jeg får ikke tid til en morgenbøn, men skynder mig afsted til studiet, på arbejde eller ind i en ligegyldig serie eller et tilfældigt fjernsynsprogram. Hvor tankeløs er jeg dog ikke! Hvorfor synger jeg ikke en lovsang til Gud? Gud overøser mig med sin velsignelse, med mad, tøj, venner og et trygt sted at bo, og jeg glemmer helt at takke ham.

Til samtale

- Læs Matt 15,18-20 og tal om, hvad der sker med vort forhold til hinanden, når vi taler ondt.
- Tal om, hvorfor hjertet kan være så koldt, at vi slet ikke mærker behovet for at påkalde Gud, bede til ham og takke ham.
- Hvorfor er alt det andet i hverdagen så meget vigtigere end at overholde det 2. bud?

3. BIBELORD formet til bøn

2 Korintherbrev 5,21: Ham, der ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham.

- Kristus, vær du min synd!
- Kristus, vær du min retfærdighed!

Lukas 23,34: Men Jesus sagde: «Fader, tilgiv dem, for de ved ikke, hvad de gør.»
Romerbrevet 8,32-34: Han, som ikke sparede sin egen søn, men gav ham hen for os alle, vil han ikke med ham skænke os alt? Hvem vil anklage Guds udvalgte? Gud gør retfærdig. Hvem vil fordømme? Kristus Jesus er død, ja endnu mere, han er opstået og sidder ved Guds højre hånd og går i forbøn for os.

- Kristus, vær du mine læber!
- Kristus, gå i forbøn for mig!
- Kristus, bed for mig!

Matthæus 15,36: Og han tog de syv brød og fiskene, takkede, brød dem og gav disciplene dem, og de delte dem ud til skarerne.

Lukas 22,17: Så tog han et bæger, takkede og sagde: «Tag det og del det imellem jer.»
1 Thessalonikerbrev 5,18: Sig tak under alle forhold; for dette er Guds vilje med jer i Kristus Jesus.

- Far i himlen! Se på Kristus og hør hans tak. Lær os at takke!
- Hjælp os at bruge tiden til tak!
- Tak, at det er din vilje med os i Kristus Jesus!

4. BØN OM AT FÅ GLÆDEN TILBAGE

Jeg kender Gud, når jeg kender hans navn. Jeg kender Jesus!

O Jesus: **undervis** mig i dit ord og sandhed: "Dit ord er sandhed" (Salme 119,160 og Joh 17,17)

O HERRE, lad mig bringe **takofre** og fortælle om dine gerninger med jubel. (Salme 107,22).

O Jesus, giv mit hjerte og mund ydmyghed, så jeg **bekender** min synd, og giv mig styrke til at bekende Dit navn!

O Jesus, **åben mine læber** (Salme 51,19), så jeg ustandseligt kan bede om Din velsignelse.

Læs mere om det andet bud i Store Katekismus side 50-56 (Credos udgave)